

havde opnået forståelse for det synspunkt, at kædeforretningerne, efterhånden som de ønsker at inddrage flere og flere mærkevarer i deres omsætning, bør optage forhandling af en række mærkevarer indenfor samme område samtidig. Herved tilstræbes det at undgå, at en enkelt mærkevarerfabrikant i særlig grad generes i forhold til sin hidtidige kundekreds af kædeforretningernes under-salg.

Direktør Gillberg gav iøvrigt udtryk for den opfattelse, at bruttoprisforbudets gennemførelse ville tvinge den private detailhandel til at stræbe efter større konkurrence-dygtighed og derved bl. a. virke stærkt fremmende på en allerede igangværende udvikling henimod, at fabrikanterne lader forhandlerrabatterne variere efter kvantum, leverings- og betalingsbetingelser m. v. i stedet for efter den enkelte forhandlers funktion eller art. Herigennem øges mulighederne for en rationalisering af varedistributionen i alle omsætningsled.

7. Medens bruttoprisforbudet antages efterhånden at ville blive en realitet for et stigende antal almindelige mindre konsumvarer, stiller forholdet sig mere uklart for større artikler som radioapparater, symaskiner, køleskabe etc.

For sådanne varer er det ret almindeligt, at fabrikanterne benytter et system med distriktvise ene- eller hovedforhandlere, og at der stilles særlige krav til antagelsen af forhandlere. Hvor dette er tilfældet, kan det juridisk være vanskeligt at føre bevis for, at leveringsstandsning overfor en forhandler skyldes undersalg, idet leverandøren vil kunne give leveringsnægtelsen anden begrundelse.

Det antages derfor, at der for disse varer vil opstå vanskeligheder med gennemførelsen af bruttoprisforbudet i praksis, idet den enkelte detailhandler ikke i realiteten vil kunne disponere så frit, som loven tilsigter. Hvor stor betydning disse vanskeligheder vil få på længere sigt, kan endnu ikke bedømmes.

8. Som allerede nævnt giver loven adgang for næringsfrihedsrådet til generelt (for en vare eller et vareområde) eller specielt (i relation til en enkelt eller enkelte forhandlere) at dispensere fra forbudet mod fastsættelse af bindende bruttopriser.

Dispensation kan gives i tilfælde, hvor

prisbindingen kan antages at fremme omkostningsbesparelser, der for en væsentlig del kommer forbrugerne tilgode, eller hvor prisbindingen iøvrigt bidrager til en fra et alment synspunkt formålstjenlig ordning.

Til dato har rådet modtaget 10 ansøgninger om *generel dispensation*, og ansøgningerne drejer sig om følgende varer:

Radioapparater	}	ansøgningen omfatter hele branchen
Bøger		
Noder		
Strømringar		
Medicinske specialiteter	}	ansøgningen omfatter en enkelt virksomhed.
Præventive midler		
Støberiartikler		
Margarine		
Klippemønstre		
Korsetter og busteholdere		

I eet tilfælde (støberiartikler) er ansøgningen blevet trukket tilbage, og i 5 tilfælde har rådet meddelt afslag (radioapparater samt de resterende 4 tilfælde, hvor ansøgning er indgivet af en enkelt virksomhed).

For bøger og noder var ansøgningen begrundet med, at bogsalget delvis sker på kommissionsbasis¹⁾, og med påstand om, at den bestående ordning må antages at sikre større „kulturspredning“ end en tilstand uden fast bogladepris. Rådet har ikke ment ganske at kunne afvise denne argumentation, men har dog indtil videre kun givet dispensation for et år i afventen af resultatet af en nærmere behandling af de øvrige konkurrencebegrænsninger indenfor bogbranchen.

Kun for strømringar er der givet fuld dispensation, således at fiskerne, der gennem egen virksomhed afsætter en del af fangsten direkte til detailhandlere, kan forpligte grossisterne til at tage samme pris; denne dispensation må ses på baggrund af den statsregulering, der er indført for at støtte fiskerierhvervet på Sveriges østkyst.

Ansøgningen om medicinske specialiteter er ikke endeligt afgjort, men det antages, at der vil blive givet afslag på fabrikanternes ønske om at binde grossisternes videre-salgpris til apotek, medens detailprisen vil

¹⁾ I denne forbindelse skal oplyses, at bruttoprisforbudet ikke anses at omfatte dag- og ugeblade, der på grund af forhandlernes returret betragtes som kommissionssalg.